

35ste vergadering

Woensdag 15 december 1999

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Essers

Tegenwoordig zijn 125 leden, te weten:

Van den Akker, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Bakker, Van Baalen, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Belinfante, Van den Berg, Biesheuvel, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Van Bommel, Bos, Brood, Buijs, Bussemaker, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Van Dijke, Dijksma, Dijkstal, Dittrich, Van den Doel, Duijkers, Eisses-Timmerman, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Hindriks, Van der Hoek, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Kalsbeek, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Kortram, Kuijper, Leers, Luchtenveld, E. Meijer, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oplaat, Örgü, Oudkerk, Passtoors, Patijn, Rabbae, Ravestein, Rehwinkel, Reitsma, Remak, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmøller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Santi, Scheltema-de Nie, Schreijer-Pierik, Schutte, Smits, Snijder-Hazelhoff, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Timmermans, Udo, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, De Wit, Witteveen-Hevinga, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Peper, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-

relaties, Hermans, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Zalm, minister van Financiën, mevrouw Netelenbos, minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Borst-Eilers, vice-minister-president, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Herfkens, minister voor Ontwikkelingssamenwerking, de heren Van Boxtel, minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, G.M. de Vries, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Adelmund, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en mevrouw Vliegenthart, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Lambrechts en Dankers, wegens bezigheden elders;

Duivesteijn, wegens bezigheden elders, alleen voor de middag- en avondvergadering;

Belinfante, Crone en Gortzak, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Augusteijn-Esser, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de Najaarsnota (26899)**.

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Balkenende** (CDA): Voorzitter! Het debat over de Najaarsnota is het laatste financiële debat in deze Kamer in deze eeuw, en zelfs van dit millennium. Het is verheugend dat dit debat kan plaatsvinden op een moment dat een situatie van begrotingsevenwicht in zicht komt en mogelijk zelfs al is bereikt. Het tempo waarin dit zonnige beeld is bereikt, heeft menigeen verrast. Het behoedzame begrotingsbeleid in combinatie met forse, maar ook wel kwetsbare bestedingsimpulsen en een aantrekkende economie hebben dit mogelijk gemaakt. Als alles mee blijft zitten, zullen de geschiedenisboeken te zijner tijd – al dan niet vergezeld van een foto van de huidige minister van Financiën – de financiële mijlpaal melden van het bereiken van een begrotingsevenwicht. De financiële les die uit het verleden kan worden getrokken, is dat steeds gekoerst moet worden op het kompas van het duurzaam op orde brengen en vooral houden van de overheidsfinanciën en op dat van extra behoedzaamheid in tijden dat het goed gaat om zodoende buffers te hebben voor de magere jaren.

Een solide financieel beleid is natuurlijk maar één kant van de medaille, de andere kant is dat het overheidsbeleid steeds sociaal, rechtvaardig en toekomstgericht moet zijn. In dit verband wil de CDA-fractie nadrukkelijk wijzen op de positie van mensen met wie het niet zo goed gaat, zoals gezinnen met kinderen met lage inkomens, boerengezinnen in financiële nood en bepaalde groepen ouderen. Nu de klem van voortdurende ombuigingen steeds minder wordt gevoeld, ontstaat er ruimte voor nieuwe